

तेमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

आनन्दकुटी विहार गुठीका

(आनन्दकुटी विहार गुठीका मासिक मुख-पत्र)

बैशाख

वर्ष-२

अंक-१

नें० सं० १०९४

इ० सं० १९७४

वार्षिक ५।-

यो अंकको

-१५०

“आनन्द भूमिको नियम”

- १) “आनन्द भूमि” आनन्दकुटी विहार गुठीको मासिक मुख-पत्र हो। ‘आनन्द भूमि’ प्रत्येक पूर्णिमामा निस्किन्छ ।
- २) यसको वार्षिक चन्दा रु. ५।— अर्ध वार्षिक रु. ३।—एक प्रतिको पचास पैसा जुन महिनामा पनि ग्राहक बब्न सकिन्छ ।
- ३) बुद्ध-धर्म सम्बन्धी लेख मात्र यसमा छापिने छ ।
- ४) कुनै लेखकद्वारा प्रकट भएको विचारको उत्तरदायी सम्पादक मण्डल हुने छैन ।
- ५) प्रवन्ध सम्बन्धी पत्रव्यवहार र चन्दा व्यवस्थापकको नाममा पठाउनु पर्छ । पत्र व्यवहार गर्दा खेरि आफ्नो ग्राहक संख्या, पूरा नाम र ठेगाना राम्रोसित लेखि पठाउनु पर्छ ।
- ६) पत्रिका नलिने भएको खण्डमा वा आफ्नो ठेगाना हेरकेर गर्नु परेमा एक महिना श्राङ्गढि नै व्यवस्थापकलाई सूचना दिइनु पर्छ ।
- ७) कुनै पनि रचना प्रकाशित गर्ने वा नगर्ने अधिकार सम्पादक मण्डल मै रहनेल्ल ।

आनन्द भूमि कार्यालय
आनन्दकुटी, स्वयम्भू, काठमाडौं ।

विषय सूची

	पृष्ठ
१. बुद्धवचनामृत	१
२. अहिंसालाई रोक्नु	२.
३. नुगःया सर्गते बुद्धया लं	३.
४. भगवान् बुद्धको सर्वज्ञता बारे	४.
५. बौद्ध तीर्थ यात्रा—३	५.
६. बोधिवृक्ष	६.
७. मर्जिगु ज्यायाय् अःपु	७.
८. भगवान् बुद्ध सर्वज्ञ खः	८.
९. Anna kondanna	९.
१०. A letter	१०.
११. समाचार	११.
	१२.
	१३.

व्यवस्थापक भिक्षु महानाम, प्रकाशक—आनन्दकुटी विहार गुठी, स्वयम्भू, काठमाण्डू, नेपाल ।

मुद्रक—नेपाल प्रिण्टिङ्ग प्रेस, असन त्योड, काठमाडौं ।

ॐ अप्सरद भूषण

‘चरथ भिक्खवे चारिकं बहुजनहिताय बुहुजनसुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय हिताय सुखाय देवमनुस्सानं । देसेथ भिक्खवे धर्मं आदिकल्याणं मज्जेकल्याणं परियोसान कल्याणं सात्यं सव्यञ्जनं केवल परिपुण्णं परिसुद्धं ब्रह्मचरियं पकासेथ ।’

(महावग्ग-विनयपिटक)

मिक्खुहरू ! बहुजन हितको लागि, बहुजन सुखको लागि, विश्वमाथि दयाको लागि, देव र मनुष्यहरूको हित, सुख र कामको लागि धूम । मिक्खुहरू ! आरम्भ, मध्य र अन्त समयसम्म कल्याण हुने धर्मको अर्थ र भाव सहित उपदेश दिएर सम्पूर्ण परिशुद्ध ब्रह्मचर्य (धर्म) को प्रकाश पार ।

सम्पादक भंडल -

मिक्खु अश्वघोष, श्री वटुकृष्ण, भूषण' श्री न्हुष्टेबहादुर बज्राचार्य

बर्ष २

आनन्द कुटी

वैशाख २०३१ साल
बुद्ध सम्वत् २५१७

स्वयम्भू

अंक १

बुद्धवचनामृत

हातमा घाउ नहुने विष छोए तापनि विष नलागे भैं पाप नगर्नेलाई पापले छुदैन ।

श्रकाको दोष श्रकलि के गन्यो के गरेन भनी हेर्नु भन्दा आफनु दोष र आफूले के गरेन भनी हेर्नु नै बेस छ ।

शत्रुले शत्रुलाई जति हानि गर्दछ, त्यो भन्दा बढता हानि कुमार्गमा लागेको चित्तले गर्दछ ।

अहिंसालाई रोकनु

(हिन्दि पुस्तक मिलिन्द प्रश्नबाट)

अनु. सुरेन्द्र शाक्य, जिशूली

भन्ते नागसेन ! भगवानले यस्तो भन्तु भएको छ,
“कसैलाई हिंसा नगरी प्रेम पूर्वक आपसमा मेल-मिलाप
गरी रहनु ।”

साथसाथै यस्तो पनि भन्तु भएको छ—“जस्ताई दण्ड
दिन योग्य छ त्यस्ताई दण्ड दिनु; जस्ताई साथ दिन
योग्य छ, त्यस्ताई साथ दिनु ।”

भन्ते ! “दण्ड दिनु” को अर्थ हो, हात काट्नु, खुट्टा
काट्नु, मार्नु, जेलमा राख्नु, कुट्टनु-पिट्टनु, या देश निकाला
गर्नु । भगवानले यस्तो कुरा भन्तु नपर्ने थियो, फेरी उन्ते
यो भन्ते सधैन ।

भन्ते यदि भगवानले “कसैलाई हिंसा नगरी प्रेम
पूर्वक आपसमा मेलमिलाप गरी रहनु ।” भन्तु भएको
छ भन्ते यस्तो नभन्तु पर्ने कि “जस्ताई दण्ड दिन योग्य
छ, उस्ताई दण्ड दिनु ।” अर्को कुरा, यदि भगवानले
“जस्ताई दण्ड दिनु योग्य छ, त्यस्ताई दण्ड दिनु ।” भनी
ठीक भन्तु भएको हो भने यस्तो कहिल्य भन्तु नपर्ने थियो
कि “कसैलाई हिंसा नगरी प्रेमपूर्वक मेलमिलाप गरी
रहनु ।”

यो पनि दोषारको कुरा छ, जुन मैले तपाईंको
समक्ष पेश गरेको छुँ । तपाईंले यसमा प्रकाश पारी दिनुस् ।

महाराज ! भगवानले ठीक भन्तु भएको छ “कसैलाई
हिंसा नगरी प्रेम पूर्वक आपसमा मेल-मिलाप गरी रहनु ।”

फेरी यस्तो पनि भन्तु भएको छ कि “जस्ताई दण्ड
दिन योग्य छ उस्ताई दण्ड दिनु, जस्ताई साथ दिन योग्य
छ उस्ताई साथ दिनु ।”

“कसैलाई हिंसा नगरी, प्रेमपूर्वक आपसमा मेलमिलाप
गरी रहनु ।”

महाराज ! यो सबै बुद्धहरूको उपदेश हो, यो धर्म
देशना, हो । अहिंसा त धर्मका प्रमुख लक्षण हुन् । बुद्धको
यो स्वाभाविक बचन हो । महाराज ! अर्को कुरा, जुन
भगवानले भन्तु भयो “जस्ताई दण्ड दिन योग्य छ उस्ताई
दण्ड दिनु, जस्ताई साथ दिन योग्य छ उस्ताई साथ
दिनु ।” त्यस्को अर्थ भिन्नै छ । महाराज ! त्यस्को अर्थ
यो हुन सबै-उद्घोष (चञ्चल) चित्तलाई दबाउनु पर्छ,
शान्त भएको चित्तलाई शान्त नै तुल्याई राख्नु पर्छ,
खराब विचारलाई दमन गर्नु पर्छ असल विचारलाई स्थिर
गरी राख्नु पर्छ, बेठीक मनलाई दमन गर्नु पर्छ, ठीक
मनलाई स्थिर गरी राख्नु पर्छ, कूठ सिद्धान्तलाई दमन
गर्नु पर्छ, सत्य धर्मलाई स्थिर गरी राख्नु पर्छ, खराबी-
लाई दमन गर्नु पर्छ, अलाईलाई ग्रहण गरी राख्नु पर्छ,
चोरलाई दमन गर्नु पर्छ, साधुलाई ग्रहण गरी राख्नु पर्छ ।

भन्ते नागसेन ! अब तपाईं मेरो कुरासा आउनु
भयो । मैले जुन सो॒ष्ठन चाहेको थिएँ त्यस्को अर्थ निवारो ।
भन्ते ! यो ठीक हो कि चोरलाई दमन गर्नु पर्छ तर
कसरी ?

महाराज ! चोरलाई यस तरीकाले दमन गर्नु पर्छ ।
यदि उस्ताई कडा बचनले गाली गर्नुपर्ने भए कडा बचनले
गाली गर्नु पर्छ, दण्ड दिनु उचित छ भने दण्ड दिनु
पर्छ, देश निकाला गर्नु उचित छ भने देश निकाला गर्नु
पर्छ, र यदि फाँसी दिनु उचित छ भने फाँसी दिनु पर्छ ।

नुगःया सर्गतय् बुध्दया लँ

-केशरसान

गुबले मायासा, गुबले तं,
गुबले लोभसा, गुबले वृणा,
गुबले खविसा, गुबले निहला,

गुबले ल्वापुसा, गुबले एकता,
गुबले आनन्दसा, गुबले कष्ट,
बुल्लुसे, बुल्लुसे भन भन बुल्लुसे,

जीवन ज्वीगु थव गुबले भभः
धाइ “थव जीवन चणिक” धका।
जितःला गुलि न ताहाः थें च्वं !

न मखुगु लँ जक्रं जि लातला,
याकःचा हे तुं वनाच्वनागुर्लि !

मयाः जितः विश्वास सुनानं
पासा धवयाः न्येने शीवे धया नं
वनेका छु याय आः याकचाहे सां
थात थम्हं हे तुतां याना सां

अनुभव रूपी जःया लिधंसाय्

भचा न्हापा भचा लिपा, थुलिहेका मखुला
थुगु जीवनया लक्ष्या आज्जू “निर्वाण”
यात जि छाय मयाय तयज्जू

भन्ते ! जुन चोरलाई फाँसी दिने कुरा छ, के त्यो
बुद्ध-धर्मको अनुकूल छ ? कैन महाराज !

त बुद्ध-धर्म अनुकूल चोरलाई कसरी दमन गर्नु पर्छ ?
महाराज ! जुन चोरलाई फाँसी दिइन्छ, त्यो बुद्ध
धर्मको आवेशले होइन, परन्तु आफ्नै कर्तव्यले । महाराज !
के धर्मले यस्तो आवेश गर्न सक्ला कि कुनै बुद्धिमानले
कुनै बेकसुर मानिसलाई बिना कारण सङ्कमा गैरहेकोलाई
समातो मारी देबोस् !

तपर्देन भन्ते ?

किन सकिन्न !

भन्ते ! किनभन्ते उस्ते केही कसूर गरेको छैन ।

महाराज ! त्यस्तै, बुद्ध-धर्मको आवेशले चोरहरूलाई
फाँसी दिईदैन, परन्तु त्यो उनीहरूको आफ्नै
कर्तव्यले । तब कोही बुद्धलाई यसमाट केहो दोष लाग्न
सक्छ ?

सबदेन भन्ते ! बुद्धको उपदेश सधैं उपयुक्त नै हुने
देखिन्न्य ।

ठोक भन्नु भो भन्ते नागसेन ! म स्विकार गाउँ ।

भगवान् बुद्धको सर्वज्ञता बारे

(बुद्धकालीन परिद्राजकहरू पुस्तकबाट)

यस्तो मैले सुने । एक समय भगवान् (बुद्ध) वैशाली स्थित महाबनको कुटामार शालामा विहार गर्नु भएको थियो । त्यस समय वच्छागोत्र (वत्सगोत्र) परिद्राजक एक पुण्डरिक परिद्राजकाराममा बसेका थिए । अनि भगवान् पूर्वाण्ह समयमा चीबर पहिरी, पात्र चीबर ग्रहण गरी वैशालीमा विक्षाटनार्थ जानु भयो । त्यसदेला भगवानलाई यस्तो लाग्यो “वैशालीमा विक्षा जानको निमित्त अहिले सबैरे छ । अतः किन म एक पुण्डरिक परिद्राजकाराममा जहाँ वत्सगोत्र परिद्राजक छन् त्यहाँ नजाऊँ ।” अनि भगवान् एक पुण्डरिक परिद्राजकाराममा जहाँ वत्सगोत्र परिद्राजक थिए, त्यहाँ जानु भयो । वत्सगोत्र परिद्राजकले भगवानलाई टाढेबाट आइरहनु भएको देखें । देखेर भगवानलाई निवेदन गरे ।

“भन्ते ! भगवान् आउनु होस् । भन्ते ! भगवानको स्थागत छ । धेरै दिन पछि भगवानले यहाँ आउने कठ्ठ गर्नु भयो । भन्ते भगवान् ! अस्तु होस, यहाँ आसन विच्छायाईराखेको छ ।” भगवान् विच्छायाई राखेको आसनमा बस्नु भयो ।

वत्सगोत्र परिद्राजक पनि एक होखो आसन लिई एक छेउमा बसे । अनि एक छेउमा बसेका वत्सगोत्र परिद्राजकले भगवानसंग सोधे—

“भन्ते ! मैले सुनेको छु कि श्रमण गौतम सर्वज्ञ सर्व दर्शी हुनुहुन्छ, अपरिशेष-ज्ञान दर्शन जानु हुन्छ, हिंडिरहेको बेलामा पनि उभिरहेको बेलामा पनि, सुतिरहेको बेलामा पनि, विउँकिरहेको बेलामा पनि निरन्तर ज्ञान दर्शन प्रत्युपस्थित हुन्छ भनी भन्दैनन् भन्ते ! के उनीहरूले भगवानले बताएको जस्तै भन्दैनन् ? भगवानलाई छुठो कुरा आरोप त लगाउँदैनन् ? के उनीहरूले धर्मानुकूल भन्दैनन् ? कारण सहित बताई राखेको वादानुवादको कुराको कुनै प्रकारले निन्दा उपहास त भएको छैन ?”

दर्शन जानु हुन्छ, हिंडिरहेको बेलामा पनि उभिरहेको बेलामा पनि, सुतिरहेको बेलामा पनि, विउँकिरहेको बेलामा पनि निरन्तर ज्ञान दर्शन प्रत्युपस्थित हुन्छ भनी भन्दैनन् भन्दैनन् ? भगवानलाई छुठो कुरा आरोप त लगाउँदैनन् ? के उनीहरूले धर्मानुकूल भन्दैनन् ? कारण सहित बताई राखेको वादानुवादको कुराको कुनै प्रकारले निन्दा उपहास त भएको छैन ?”

“वत्स (वच्छ) ! जसले श्रमण गौतम सर्वज्ञ-सर्वदर्शी, अपरिशेष-ज्ञान दर्शन जान्दैनन्, हिंडिरहेको बेलामा पनि, उभिरहेको बेलामा पनि, विउँकिरहेको बेलामा पनि निरन्तर ज्ञान दर्शन प्रत्युपस्थित हुन्छ भनी भन्दैनन् उनीहरूले मैले बताएको जस्तै भन्दैनन् उनीहरूले मलाई छुठो असत्य तथा अतथ्य कुराद्वारा आरोप लगाउँदैनन् ।”

“भन्ते ! कसरी भन्दा हामीहरूले भगवानले बताएको जस्तै भनेको हुने छ ? कसरी भन्दा भगवानलाई छुठो कुराद्वारा आरोप लगाएको हुने छैन ? कसरी भन्दा धर्मानुकूल भनेको हुने छ र कसरी भन्दा कारण सहित बताइराखेको वादानुवाद (कुरा) को कुनै प्रकारले निन्दा उपहास पनि हुने छैन । (१) वत्स ! म जस्ति बाहान्तु उति अनेक प्रकारको पूर्वेनिवास (पूर्वजन्मका कुराहरू) अनुस्मरण गर्न सक्छु । जस्तै एक जन्मको कुरा.....”

“वत्स ! ‘श्रमण गौतम त्रिविद्या-विद्वन्’ भनी भन्दा मैले बताएको जस्तै भनेको हुने छ । मलाई छुठो कुरा द्वारा आरोप लगाएको पनि हुने छैन, धर्मानुकूल भनेको पनि हुने छ र कारण सहित बताई राखेको वादानुवाद (कुरा) को पनि कुनै प्रकारले निन्दा उपहास पनि गरेको हुने छैन । (१) वत्स ! म जस्ति बाहान्तु उति अनेक प्रकारको पूर्वेनिवास (पूर्वजन्मका कुराहरू) अनुस्मरण गर्न सक्छु । जस्तै एक जन्मको कुरा.....”

अनैक संवर्त विवर्त कल्पका कुराहरु..... अनुस्परण
गर्न सक्छु । (२) वत्स ! जित म चाहन्छु उति अलौकिक
विशुद्धि-दिव्यचक्षुद्वारा नीचतामा, उच्चतामा.... आ
आपना कर्मनुसार सुगति-दुर्गतिमा उत्पन्न भएका प्राणी-
हरूलाई पनि देखन (जान्न) सक्छु .. । (३) वत्स !
म आसूच क्षयगरी अनास्थबी भई, चित्त विमुक्ति, प्रज्ञा
विमुक्ति तथा अभिज्ञानलाई यसै जीवनमै स्वयं साक्षात्कार

गरी उपशान्त भई विहार गर्दछु ।

“वत्स ! अमण गौतम त्रिविद्या बिद्दहुन् । भनि
भन्दा मैले बताएको जस्तै भनेको पनि हुँच्छ, मलाई फूटो
कुराहारा आरोप लगाएको पनि हुँन, धर्मनुकूल भनेको
पनि हुँच्छ र कारण सहित बताइ राखेको बावानुवाद
(कुरा) को कुनै प्रकारले निन्दा उपहास पनि गरेको
हुने छैन ।

(मजिष्ठमनिकाय)

दौद्ध तीर्थ यात्रा-३

बुद्धगया

-भिक्षु अशवधोष

७ पौष राजगृह तोता बुद्धगया बना । बान्धि लिपा
१ ता इले राजगृह बना निहने ४ ता इले बुद्धगया थ्यन ।
सिद्धार्थ कुमारं राज्य त्याग याना शाक्य कोलिय व मल्ल
स्वंग राज्य पार याना अनोमा नदी पार याना प्रदर्जित
जुया शान्ति वा विमुक्तिरस मासां आलार कालाम नाप
लात । आलार कालामपि विद्वान्पि ऋषित खः । वस-
पोलिविषाय च्वना छलकल यायां अध्ययन याना च्वन । तर
शान्तिया लंपु प्राप्त मजू । दुःख तनीगु शिक्षा पावे मजू ।
नाना प्रकारया अन्तर्दृन्द जुञ्जु मनरूपी मार नाप ल्वा
ल्वां, मर्मिगु कल्पना यात कव त्यत्यं वंगल सिमाक्षे थःत
थम्ह महसिकल, अविद्या व तृष्णाय लाना मनूतसै दुःख
सिया च्वन धयागु थ्वीका बोधिज्ञान लाभ याना बुद्ध
पदवी प्राप्त याना विज्यात । अर्थात परम ज्ञान प्राप्त
जुल । अबले निसै व वंगल सिमाया नां बोधिवृक्ष जूनन ।
थहै सिमाक्षे तृष्णा मंत कि दुःख दइसखु धयागु थ्वीका
विज्यागु खः । अन्धविश्वास नं छागु तधंगु बन्धन व दुःख
या कारण खः धयामु थ्वीका संसारयात नूगु ज्ञान व
प्रकाश विद्या विज्यागु थाय थहै बुद्धगया ख ।

बोधिवृक्ष सिमाक्षे च्वना ज्ञान प्राप्त जूगु जुया
थ त्य सिमायात छूतशक्ताक्षापन याना गुण लुमके था:

धयागु दक्ले न्हापां सन्देश विद्या बिज्यागु थाय थ खः ।
म्हतुं सन्देश बुगु मखु, ज्यां सन्देश विद्या बिज्यागु खः ।
सिद्धार्थ कुमारया बोधिज्ञान प्राप्त यायेत उपकार जूगु
थ त्य सिमायात गोसः दं तक नाश याये मफु । अये धका
आ दुगु बोधिवृक्ष सिमा पुलांगु मखु एसां परम्परागत
सम्बन्ध नं दया बइच्वंगु दु ।

बोधिवृक्षया इतिहास स्वया यंकेबले दक्ले न्हापां
थ त्य सिमायात पायेका धूम्ह अशोक महाराज ख धायमाः ।
अबले अशोक महाराज मिथ्यादृष्टि लाना बुङ्ट हृदय जुया
च्वंहु जुया सिमा पाला मि ज्ञयेत तयेके विल हं । हावानं
वहे थासे मेगु चुलिह्या वगु छना आश्चर्य चाया नुगः
मर्छिकल । हृदय परिवर्तन नं जुल । अले सुगंध जल
विद्या व सिमायात पूजा सम्मान यात । अबलेनिसे व
बोधिवृक्ष यात भक्ति याना च्वच्वं महारानीया थाय इले
थयेके नं मफत । थद्वा व दया धयागु मदुम्ह तिस्सारवद्धा
(तिष्यारक्षा) नाम्ह अशोक महाराजया महारानी छम्ह
दु, गुम्ह कि साप हाराम्ह । थः भातं न्हावले व सिमायात
अपो माया याना च्वंगुलि हे थःथाय इले मर्यम धयागु
मती तथा मनू छोया बोधिसिमा पायका विल । अशोक
महाराजं दुङ्क लः विद्या हाकनं बोधिवृक्षया अन

बुद्धिका विल ।

अनं लिपा शशाङ्क धयाम्ह मिथ्या दृष्टि जुञ्जुं बोधिवृक्षमा पाला विल । अनंलिपा पूर्ण वर्ण धयाम्ह धार्मिक अद्वानु जुञ्जुं सलंस साया दुरु न्हाना अनप्वंका हाकनं बोधिवृक्ष बुद्धिका विल (अथवा पिना विल)

अनं १७ दं न्हापा अर्थात् १८७६ इत्खीस तसकं वाफे वया व सिमा गोत्वीका विल । हाकनं चुली जाया आतकं न्हापा थे धस्वाना च्वन तिनि ।

थ सिमा लिक्ष हे ता: जागु व तःगोगु बुद्ध मन्दिर (देग) दु, गथे कि कीथाय् यले च्वंगु महाबौद्ध देग: थे च्वं । कीथाय् च्वंगु महाबौद्ध देग: बुद्धगवा देग:या नवसा कवा दयेका तःगु धाइ । पाःगु थुलि हे खः कि महाबौद्ध देगले दोधिम्ह बुद्ध मूर्ति दु । महाबौद्ध देगले स्वत प्यत तकं थहाँ वने ज्यू । बुद्धगया मन्दिरे छतं जक थहाँ वने ज्यू ।

बुद्धगयाया देगले दुने तःधिकम्ह मूर्ति स्पर्शं मुद्राम्ह बुद्ध मूर्ति दु । सच्छ दं न्हापाला व मूर्ति बुद्धगवु मजूसे हिन्दू पाण्डव द्यो याना तःगु । बौद्ध तयेगु तःधंगु संघर्षया फल स्वरूप थों बुद्ध मूर्तिया रूपे दंवल । न्हापाला हाकुसे च्वंका तःगु मूर्ति खः । आ: बर्मिया राष्ट्रपति ज. नेविन पाखे लुं सिया कळः धायका तल । आ: थन दुने मत च्याके मज्यू धुपाय् नं च्याके मध्यू । मत बीगु धुपाय् च्वाकेगु फुकं पिने । द्यो भक्ति पिनि लागी मत पिने च्याकेगु लुमधं ।

८ पौष खुनु न्हिने सिद्धार्थ कुमारं खुद तक तपस्या याःथाय् घौछि तक निरंजरा नदी पार याना न्यासि वना अथंकवना । अनं संयतसे गुम्बा दयेका बाँलाका तये धुंकल । धात्यें दुःख सिया अन च्वंच्वन । बुद्धं (सिद्धार्थ) तपस्या याःथाय् दुःख सहयाये मरुपि च्वने फैमखु । अमिसं बौद्ध थाय् यात सुरक्षा याना च्वंगुलि लामा तयेत धन्यवाद मविसे च्वने मफु ।

अन गुफा छगू दु । न्हापा व गुफाय् छुं मूर्ति मडुगु आः हिन्दूवेबी देवता व भगवान् बुद्धया मूर्ति तया तये धुंकल । अन च्वंचित्त दुंगेश्वरी देवता धाइ ।

बुद्धगयाय् स्वय वहगु बुद्धं न्हेगु हप्ता बितेयागु आम् बोधिवृक्षया लिक्षसं छुचावेरं दु । बर्मी विहार, चीनी विहार, तिब्बती विहार, सिहली धर्मशाला, थाइ विहार, जापानी विहार वर्शनीय जू ।

थपाले दलाइ लामा बुद्धगयाय् बिज्याइ धका स्वागत यायेत तथार जुया च्वन । संयेत असारं खुशी बाः वयेथे बाः वया च्वन, उकि थासं थासे च्व बाः नं वया च्वन, खि नं थासं थासे द्व दं दया च्वन । श्रद्धा भक्ति यायेगुली लामा तयेत सुनां त्याके फइ तर अमिसं मस्यु सका सुधर याना चाला बाँलाका यंकेगु नं धर्ष खः धायमा धका ।

बुद्धं ज्ञान लाभयाना बिज्याः बले स्थानीय जनता न्ह्योवयेका च्वंगु ज्वीमाः कि मखु सा व थासे जंगल जक ज्वीमाः । बुद्धयात म्हसीका ज्ञानया खें न्यंपि सुं मदु । केवल व्यापारी निम्ह आका याकां अन थ्यनेवं बुद्ध जुया विज्याम्ह छम्ह दु धागु न्यना भक्तिभाव याना वंगु उल्लेख दु तर ज्ञानया खें न्यना वंगु खने मदु । अपि व्यापारी निम्हेसिया नां खः तपुस्स व भल्लुक ।

आः नं स्थानीय जनता मध्ये बौद्ध जुया च्वंपि खने मदु । बरु तीर्थयात्री तयेके ठगे यायेत जक ताः तुना च्वंगु खेनेदु । विदेशं उलि भक्ति बौद्धत वया पूजा भाव याना च्वंगु स्वया च्वन, तर हृदय परिवर्तन जूगु खने मदु ।

खजा बौद्ध धार्पि नं पूजा भक्तिइ जक लाना च्वंगु सिवे बुद्धया ज्ञान थ्वीका सम्यक दृष्टि दयेका व्यवहार बाँलाका आध्यात्मिक उन्नति याना यंकेमाः धायगु शिक्षा कार्पि महें खः । थः जक कतिसाके, थः जक चिके, करपित कोफायेगु ईर्द्या सहगलं ज्या यायेगु बानी बौद्ध तयेके नं त्यंदनि । पूजा भक्ति भाव जक याना च्वनेगु बौद्ध चिमखु मंत्री व मुदिता भाव दयेके मा: । निस्त्वार्थ भावना दयेके कुसा जक बौद्ध जुइ ।

धर्म कीति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया आयोजनाय् वर्पि यात्रीत सकले बर्मी विहारे व थाइलैण्ड विहारे चिङ्ग चिङ्ग बाय् च्वना ९ पौष लुनु सुये ५ ता इले बाराणसी स्वया वना । बुद्धगर्बा बाराणसी २४० किलो मीटर दु ।

बोधिवृक्ष

डा० धर्मेन्द्र प्रसाद

महेन्द्र महास्थविरया न्हापांगु धर्म प्रदत्तनं याना
श्रीलंकाय् बुद्ध-धर्मया विस्तार विद्युतगति थे तुरन्त हे
जुल, हानं याकनं हे भिक्षु संघया स्थापना जुल। अले
थनयाम्ह अनुला धयाम्ह रानी नं न्यासः थः सहचारीपि
लिसे संघय दुतीगु विचाः यात। तर मितापित संघय
दुतिकेगु अनुमति महेन्द्र महास्थविरं बीकुगु मखु। संघया
अनुसासन कथं थुगु ज्या धाःसा भगवान बुद्ध अथवा
भिक्षुणी संघया सदस्यविनि पाखें जक जुइ फुगु जुया
चवन। उकि मितापित नं दीक्षित याना भिक्षुणी संघ
स्वनेत महेन्द्र महास्थविरं थः केहे संघमित्रा महास्थविर
यात पाटलिपुत्रं श्रीलंयाय् बयेत निमन्त्रणा बीया लाणी
सिहल जुजु देवा नं पियतिस्सयात अनुरोध यात। जुजुं
अरिटु धयाम्ह भंत्रीया अध्यक्षताय् छगु प्रतिनिधि मण्डल
भारत सम्भाट अशोकया राज्य सभाय् व्युल।

श्रीलंकाय् बोधिवृक्ष

थः काय् महेन्द्रं लिया थः यम्ह म्हाय्
संघमित्रा नं थःगु देशं मेगु देशय् वना चव
वनोगु सम्भावनां सम्भाट अशोकया नुगः छको मछित।
तर अथे नं वसपोलं स्वीकृति विया विज्यात। अले महेन्द्र
महास्थविरया इच्छा कथं उरुवेला (बोधिगया) यागु
भगवान बुद्धं गुगु सिमाक्षे चवना सम्बोधिलाना विज्यात
उगु बोधिवृक्ष (बंगलः सिमा) या छगु कचामां नं संघमित्रा
भिक्षुणी नं थः लिसे यंका विज्यात। हानं सम्भाट अशोकया
आदेश थे दक्षिण पाखे चवंगु देश सिहल द्वीपय् व्युलेया
निति बोधिवृक्षया दक्षिण पाखेयागु छकचा लिकाःगु जुया
चवन।

बोधिवृक्षया कचामां जवना संघमित्रा भिक्षुणी ताम्भ-
लिपि (थीकहे ताम्भलूक) धयागु बन्दरगाहं द्वदेश तोता

पिहां विज्याःगु जुया चवन। थुगु खे पुलाँगु सकुति
नं सि दु। छसि कषं समुद्रया चिं तोता तातापापाँ बना
चवंगु तःगोगु द्वंगाःयात सभ्राट अशोकं भिखाकुति मयासे
ज्ञाने दत्तले स्वया चवन। न्हयन्हु लिया उगु द्वंगा श्रीलं-
काया उत्तर पाखे चवंगु जम्बूकोल धयागु बन्दरगाहय्
च्यन। जुजु देवानं पियतिसं तःसकं श्रद्धा भक्ति तसे
थुगु बोधिवृक्षया स्वागत यात। समुद्र सियय् छगु बाँलासे
चवंगु मण्डप देयेका बोधिवृक्ष दिकल। युन्हु तक अन हे
तःथंगु उत्सव यात। फिन्दुखुतु उगु बोधिवृक्ष छगु रथय्
तया बाँलाक छाय्याः जात्रा याना राजधानी अनुराध
पुरय् यंकल। अन महमेघ धयागु उत्सव याना बोधिवृक्ष पित।
उगु बोधिवृक्ष थौं तक अन तमा जुयायं वना चवन।
हानं दंय् दसं लखं लख भक्तजन्मपि मुना पूजा आराधना
याना चवन। थव विश्वया वक्षिये पुलाँगु व ऐतिहा-
सिकगु वृक्ष खः। थौं युकिया शाखा सिमा श्रीलंकाय्
जक मखु विदेशय् नं यववं पिधुंगु दु।

सांचो थुगु घटनाया चित्रण

बोधिवृक्षया कचामा श्रीलंकाय् बियाव्यःगु थुगु
प्रभावशाली घटनाया चित्रण सांचि चवंगु चीमाया
पूर्व पाखेया लुखा दुवातय् बाँलासे चवंगु किया
तःगु दु। थुगु चित्र निगु भागय वयना तःगु दु। चवय्या
बच्छ चित्रय् बोधिगया चवंगु बोधिवृक्ष यात ल्वय् क्षमा
तःगु सिमा दु। अले थव हे सिमाया बच्छ जाः थहाँ
बयेक सम्भाट अशोकया पूजा-स्थल कथना तल। थुगु चित्रया
निखें संगीतज्ञत लिसे शोभायात्राया दृश्य दु। अले हानं
खःपाखे सम्भाट अशोक छम्ह बागःम्ह मनूष्यात बःकया
सलम्हं बवहाँ वया चवंगु दु। चवय् पाखेया बच्छ चित्रय्
छगः यलद् चिकीचामा ज्ञानेवुगु बाल-बोधि वृक्ष तया
तःगु दु। हानं छगु तःथंगु शोभा यात्राया दृश्य दु।

लिसें छवया हे खः पाले छुगु नगर नं किया तःगु जुया च्वन् । थुगु नगर अनुराधपुर अथवा तारालिपि छवदरगाह जुहु फु, छायथाःसा थन पवित्र बोधिवृक्ष श्रीलंका यंके न्यो ध्यंकुगु खः । द्वय् च्वंगु बोधिवृक्ष चिन्हं निखे निन्ह प्राणी म्हेदा व लिह तशा तल । थुपि भौर्यंबंशीय सम्भाट अशोक व मिहल द्वीपया राज्यवंशया चिखः ।

बुद्ध-धर्म बालाक प्रचार यायेत सम्भाट अशोकया धर्म-दूत छ्येगु कुतःथा बारे इतिहासकार रीज डेविडसं च्वया दीगु दु बोधगया युगु सिमा कवय् बुद्धयात सम्बोधि प्राप्त जुल उगु सिमाया शाखा श्रीलंकाय् यंका पीगु थुकीया प्रमुख घटना खः । थुगु महान घटना व बालासे च्वंगु राजकीय उत्सव अले सम्भाट अशोकया धर्म प्रचार यायेगु कुतः थुकथं ल्वहंतय् द्यू दनिगु स्वाभाविक खः धयागु खंय थुकं नं तिक्षः द्यू ।

बोधिवृक्षया पूजा

पालि भाषाय् बोधिवृक्ष यात अस्सत्य धयातःगु दु । एव यात कीभाषाय् बंगलः सिमा धाइ । तर बंगलःसिमा जुया नं गुगु सिमा द्वय् भगवान बुद्धयात सम्बोधि लाभ जुल उकीयात बोधिवृक्ष (ज्ञान सिमा धका सकतिनं येकः धाः दन । भारतय् बंगलः सिमायात ब्रह्म-वृक्ष भालया: पूजा यायेगु चाला दु । दीधनिकायया महापवान सुत्रय् भगवान बुद्धं थम्हं हे नं गयाय् च्वंगु बोधिवृक्षया बारय् “जि थेठ ज्ञान बंगलः सिमा द्वय् लाना कया” (अस्सत्यसमूले अभिसम्बुद्ध धका धया तःगु दु । बुलुं बुलुं बोधिवृक्ष यात सम्बोधि व स्वयं भगवान्बुद्ध चिन्हं थें भाषीगु जू बन । साँची, बोधगया व भरहतया ल्वहं थामय् बोधि-वृक्ष पूजा याना च्वंगुया आपालं किपा किया तःगु खेने दु । साँचीया पश्चिम पाँचें च्वंगु लुणा दुवारय् बोधि-वृक्षया न्होने देवतायिसं व मनूतयसं ल्हाः दिन्ति याना छङःलकं दमा च्वन् । एव इमिसं स्थानत याकै धर्मया उपदेश याना ब्रिजयैत

प्रार्थना याना च्वंगु थें च्वं । उत्तर पालेया लुणा दुवासम् धाःसा तःगु हे भक्तिमावं कहित जायेक द्युगु थल छवना बोधिवृक्षयात छाः बया च्वंपि माकःतपे द्वित्र किया तःगु जुया च्वन् ।

दक्षिणे पुलांगु ऐतिहासिक सिमा

श्रीलंकाय् बुद्ध-धर्म म्हापां प्रचार जूगु व बोधिवृक्षया दिलिण पाँचें शाखा अनुराधपुरय् प्यूगु सिहल द्वीपयागु इतिहासया तःसकं तःधंगु व तःसकं पवित्रगु घटना खः । थुगु घटनाया वर्णन ब्वनेवं हे मनय् अनेक बालागु भावना जाया वइ । इतिहासकारतयेसं थुगु घटनाया वर्णन न्हाहा-बलें हे न्हाहाइपुसे च्वंक व मिखाय् हे न्युयावेक याना तःगु दु । एच. जी. वेलस्या विचारय् “श्रीलंकाय् विश्वया दक्षिणे पुलांगु सिमा आः तकं स्वाना च्वंगु दु । थुगु सिमाया बारय् कीसं बालाकं हे स्थू व बोधगयाया बोधिवृक्षया शाखा कथं २४५ ईसवी शिवे न्हो हया पिना तःगु खः । अबले निसें आः तकं थुगु सिमाय् लःबीगु च्या विचाः सचाः यायेगु ज्या सम्मान पूर्वक बालाक जुयावं च्वया च्वन् । थुगु सिमाया कचात थामय् दिका तगु दु । थुगु सिमां व्यावक मानबीय इतिहासया लघुता लुम्हंके बिया च्वंगु दु । छायथाःसा थुगु सिमाया न्होने मनुष्य जातिया सलंसः पुस्ता बने छुँकल तर थुगु सिमा आःतकं तःमा जुया फेले जुयावं च्वन् ।”

थुकथं धात्यें हे थुगु सिमा गबले छुं मजूमे झकं तःमा जुयावं च्वन् । थर्नि १५०० सः दे न्हो नं ज्वीनी यात्री फाहियानं थुगु श्रीलंकायागु यात्राया वर्णनय् बोधिवृक्ष पूरा हे स्वस्थ जुया च्वंगु छैं च्वया बीगु दु ।

मेमेगु सिमा लिसे तुलना

थुगु सिमाया प्राचीनता व ऐतिहासिकताया बारय् इमरसन टेनेट धया दिल, ‘थुगु बोधिवृक्षया न्होने इल्लेरताईतया ओक छमा हे जक बालवृक्ष खः । विडसन वनया काकेरर ओक मं बलं हे जक बोधिवृक्षया बालागु

सिमा जुह । काडण्डेन ऐंवेषा येदुसिमाया बारय् उगु सिमा १२०० सः वै पुलांगु धका धाइ । गेथ सामेतया उपवनय चंगु नैदून साया बारय् नं उगु सिमा जेलजेलमं सरासी-नसयात पितुंबले बाँलाकं तःमा जुह धुंकूगु सिमा धाइ । वर्षे हे लोम्बाजी सोमया साहप्रेस-सिमाया बारय् धाइगु जुबा च्वन व जुलियस सीजरया इलय् बाँलाकं तःमा जुह धुंकूगु सिमा खः । तर थुंपि सिमा मध्यय् दकसिवे पुलांगु सिमाया न्होने न बोधिवृक्ष सच्छिदं अप्वः पुलांगु जुया च्वन । अझ ला थुगु सिमा प्यूबले एव सिमा न्हावले बाँडे बाँडे धाया तःमा जुयावं वनी धका धया तःये धात्वे हे जुया वया च्वन ।

टेनेण्ट भाजुं हानं धया दीगु दु, “सेनेगलया बाओदब सिमा, तसमानियाया युकेलिप्टस, ओरोटावाया भयंकर सिमा, केलिफोनियाया वेलिङ्ग्टोनिया-सिमा व माउण्ट एटनाया अखोटवा मा बारय् थुंपि सिमात दोःछि निसे न्याह्वः दें पुलां धका धासां व्याकं थुंपि खैं अनुमान व अन्दाज जक खः । थया न्होने राज्यवंशया परम्परागत कथं हे संरक्षण यायेगु थःगु सविनय कर्तव्य भाःऽगु बोधिवृक्षया आयु अभिलिखित जू । मनूतयेत लुइ फुगु पत्या: याये बहःगु वृत्तान्त कथं थुगु सिमाया परिवर्तनया बांडे छपु त्वाःमदःगु बाखंया क्वःये आः तक पुवंक बाँलाक स्यना चंगु दु ।

बोधगयाया मूलगु सिमा

आः क्षीर्पि अनुराधपुरं बोधगयाया उगु मूलगु बोधिवृक्ष पाखे वने नु । मनूतयगु व प्रकृतियागु आधात बारय् श्या: भतिचा वास्ता मतसे बोधगयाया बोधिवृक्ष तको मष्ठि हे चुलि जायावं च्वन । हानं थौं तक तःमा

जुयावं च्वन । प्रसिद्ध वीनी यात्री ह्वेनसांगं न्हेगूगु शताब्दी नं थुगु सिमा तःमा जुया चंगु व बाँडे से बाँलाना चंगु खंगु खः । थयाँ सच्छिदंति लिपा बंगाल-याम्ह जुजु शासांकं थुगु महान सिमा पायेके बिल । तर बौद्ध-धर्मविलम्बीपिसं थुगु पाले धुंकूगु सिमाया हा बाँलाक व श्रद्धा भक्तिपूर्वक विच्चाः सच्चाः यात । अले हानं थुगु सिमा चुलिजाया थां बल । अले फिछ्सः दंति लिपा तक अर्थात् १८७० ईसवी तक उगु बोधिवृक्ष छमा तःमाःगु सिमा जुया महाबोधि विहार देगःया प्रदक्षिणा कक्षय् पश्चिम पाखे खने दशा च्वन । ह्वेनसांगया धापू कथं “महाबोधि विहार-देगः बुद्ध्या इलय्यागु बज्जालन गन्ध कुटी विहारया थासय् लाशक हे दयेकूगु खः । बोधिवृक्षया निर्ति सूर्यंया जःमाः, उँकि वयात देगःया पिने लाके ज्यूगु खः ।”

१८७० ईसवीस जनरल कनिंघम महाबोधि देगःया जीर्णद्वार याका चंगंबले उगु पुलांगु बोधिवृक्ष अचानक कोदल । तर कनिंघम उगु हे बोधिवृक्षया छगू कलमी कया व हे पुलांगु थासय् हे तुं बोधिवृक्ष पिना बिल । थुकथं निको कोदःये जूगुलि शारीरिक कथं बोधगयाया आः दुगु बोधिवृक्ष १०० दें जक पुलांगु खः । तर अये नं मूलःथं बोधिवृक्ष स्वयं बुद्धिति हे प्राचीन खः । अझ थुगु हानं कलमी तःमा जूगु बोधिवृक्षय नं उगु हे बोधिवृक्षया प्राण दनी, गुगु सिमाया कवय् भगवान लुहुं वैशाख-पुन्हीया जां थीगु चान्हसिया लंगुगु प्रहराय् आदि कल्याणकारी, मध्यय् कल्याणकारी तथा अन्तय् कल्याणकारीगु गवले हिली पाइ मधुगु सत्यया साक्षात्कार वाना कया विज्यात ।

— अनुवादक भिक्षु सुदर्शन

**नेपाली, चाइनीज व भारतीय लाकां,
चप्पल व मोजाया लागी सदां लुन्हांका दिसां ।**

दबलकाजी तुलाधर
१०/८ लाक्का उयासः, भोटाहिटी

मिमिगु ज्यायाय् अःपु

भिक्षु प्रियदर्शी महारथवीर, श्री लंका

सुकरानी असाधुनि अत्तमो अहितानिच
यंदेहितंच साधुंचलंबे परम दुदकर

अर्थ-थःत अहित ज्वीगु मखुगु ज्या याये साप अःपु
तर थःत कल्याण ज्वीगु भिगु ज्या याये साप आकु ।

मनूतसें यामा च्वंगु ज्या थःत हित ज्वीगु मखुला,
सुनानं थःत अहितगु व स्यनीगु ज्या याइला धका सुं
मन् वया न्यों वयेकु । उकिया लिस बी न्हों भिगु व
मिमिगु हित व अहित ज्वीगु ज्या छु ध्व छक्किं ज्वीका
कायमा: थें च्वं ।

थःत हित ज्वीगु ज्या ला पुण्य खः । थःत अहित
ज्वीगु ज्या पाप खः । पुण्य व पापया फल बीगु सुयागुं
अधीन मखु । पुण्य याःमेसित भिगु फल बीगु व पाप या
मेसित मखुगु भोग बीगु स्वतः सिद्ध ज्वीगु स्वभाव धर्म
खः । गुगुं मर्मिगु ज्या याय् बले तत्काल सुखताः साँ,
मज्जाताः साँ, ध्व ज्या भिगु धका सम्फे जूसानं व ज्यां
जीवनयात दुःख बीतिनि, मर्मिकेगु बाहेक भिकि मखु ।
याय थाकु धका मती तयागु गुलि ज्या याना अवश्य
भि छो । तुरन्त फलभोग याये मदुसा छुंइ लिपा फल
भोग याये दै । दुरु न्हाना कथं खवइ मखु । थये हे
पुण्य व पापया फल तुरन्त बीमखु । ज्या याना बले है
वा छुं ई लिपा फल बीगु सुनानं पने कैमखु ।

मखुगु व मर्मिगु ज्या धायेगु व यायेगु सिकं भिगु
ज्या यायेगु व धायेगु अःपु मजु धका की सकसिनं स्यु ।
एसाँ भिगु ज्या याये बले मन याउंसे च्वं, बिपाक आकुसे
च्वं, ध्व प्रोति गुबले नाश ज्वी मखु ।

(अनु. मैत्री आमणेर)

भगवान बुद्ध सर्वज्ञ ख

मिलिन्द जुलुं न्यन-भन्ते ! छु बुद्ध सर्वज्ञ व फुक खं
स्यूहु खःला ? 'खः महाराज' नागसेन स्थविरं लिसः बिल ।

"भन्ते ! जले छाय् वसपोलं कमशः गदले गथे माल
अबले अथे अथे शिक्षापद (विनय) या उपदेश यात ?
छक्किं हे फुक विनयया उपदेश छाय् मयात ?"

"महाराज ! छु छि शुजाह्य बैद्य हास्यूला, गुहसिनं
ददव रोगया वासः स्यू ।"

भन्ते ! जि उजाह्य बैद्य ह्यस्यू ।"

"महाराज ! वं रोग जुइबले जक वासः बीता कि
रोग मज्जूबले नं वासः बी ?"

"भन्ते ! रोग जुइबले जक वासः बी, रोग मज्जुइ
बले बीमखु ।"

"महाराज ! अथे हे भगवान सर्वज्ञ तथा सर्व द्रष्टा
जूसां नं विना उचित अवसर मवेकं थः श्रावक पित
शिक्षापदया उपदेश बीमखु । उचित अवसर वेवं हे जक
उगु शिक्षा जोड्न भर पाले यायेगु उपदेश विज्ञाइ ।"

भन्ते ! छलपोलं ठीक धया विज्ञात ।

तयार जुया दिसं

२५१८ गूगु स्वाँया पुन्ही (वैशाख पूर्णिमा) वैशाख
२३ गते सोमवार खुनु ला वल । आः वैगु वैशाख पुन्ही
बले अस्थिधातु जात्रा ज्वीगु दु छन्हु धाधाँ निन्हु धाधाँ दुद्ध
जयन्ति न्होने अर्यंकबल । आनन्द कुटीया दायक सभाया
तत्वावधाने बुद्ध जयन्ति समारोह समिति पाखे स्वाँया
पुन्ही छ छः धायेकेत सकसिनुं सहयोग कोंबइबले भाष्टा
वितं सहयोग बीत तयार जुया दिसं ।

Anna-Kondanna The First Disciple

by: Phra Maha Prayuddha Payutto Aryankara

On the fifth day after the birth of Prince Siddharth, when ceremony of name-giving took place. Among them were eight learned men who were interpreters of bodily marks. Examining the bodily marks of the child, seven of them held up two fingers and prophesied that he would become either a universal king or a Buddha. But the eighth, the youngest of them, seeing the marks of the Great Man (Mahapurisalakhana) on the body of the prince, held up only one finger and said. "Verily this child will be a Buddha." And this youngest Brahmin was Kondanna, the first man to become a member of the order (Sangha).

Kondanna was born before our Lord Budaha, in the village of Donavatthu, not far from Kapilavastu, in a very wealthy Brahmin family. He was called "Kondanna" by his family name. When he grew up, he knew the three Vedas and well versed in the art of interpreting bodily marks.

After the day of the naming ceremony, he lived waiting for the Bodhisatta's renunciation. When the Bod-

isatta renounced the world, the seven other Brahmins were already dead. So Kondanna went to their sons and asked them to go with him to the Bodhisatta, but only four of them agreed with him.

Then Kondanna, with the four other Brahmins-Vappa, Bhaddiya, Mahanama and Assaji, left the world and became the five ascetics (Pancavaggiye). For six years they dwelt at the Uruvela waiting upon the Bodhisatta who was practising self mortification. But when he began to take food again, they left him and wanted to live in at the Deer park (Isipatanamigadayavana).

Not long after his Enlightenment, the Buddha went to the Deer park and preached his First Sermon (path is generally called "Dhammachakkappavatana sutta" of the discourse pathama Desana) to them. This sermon of turning the wheel of the Doctrine."

At the end of the sermon, Kondanna gained the Eye of truth (Dhammacakkhu). Then the Blessed one said, Verily Kondanna has attained the

knowledge. Verily Kondanna has attained the knowledge. "So his name became "Anna Kondanna" which means Kondanna who has attained the knowledge." He then asked Buddha for ordination and became the first Buddhist monk.

On the fifth day after the ordination, when the four other ascetics had been ordained, Buddha preached Anattalakkhanasutta or "the Discourse on no sign on any soul" to them.

At the end of the sermon Kondanna and the four others became Arahants.

Later on, at the Jeta Grove (Jetavans) Buddha praised him saying Anna Kondanna is the chief among those Bhikkhus who are of long standing.

When he was old, Ananda-Kondanna Thera went live near Chaddante pool in the forest, and there he passed away before Buddha.

VEN BHIKKHU AMRITANANDA

Ananda Kutি Vihar

Kathmandu, Nepal.

Ven. Sir,

Please accept our congratulations on the scholarly production of the four volumes in your Buddha-kāsin Series. The amount of energy and time spent on this enterprise would certainly be a productive of benificial fruits in Sansara in your treading the path of Deliverance. The contents of the volumes are also a light shed on your scholarship. Moreover, the method of presentation and specially in Nepal would undoub-

tedly be of great benifit for both Buddhists and others in Nepal of understanding more clearly the Times and Teachings of the Buddha. Your intention of publishing of further volumes to complete the Series would undoubtedly be sucessful.

May the fruits of this good Karma lead you to Nibbana.

Yours in the Dhamma
Abeyasekera
Hon. Secretary
Ceylon

चैत्यपूजा

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःया आयोजनाय् पुरुही पतिकं आनन्द कुटी विहारस्थित लंका चैत्यपूजा जुया चंगु चंगु फागु पुरुहीसं दिन्दिन्दि ध्वं चैत्य पूजाया प्रवन्धक श्री राजमानं आनन्दकुटी विहार शहरं तापासानं लच्छिया छक पुरुही पतिकं चैत्य पूजाय् भाग कथादीपि श्रद्धालु उपासक उपासिकायिन्त धन्यवाद विद्यादिल । लिया लिगा नं थथे हे चैत्यपूजाय् भाग कथा पुण्य संचय याना दी धयागु आशा प्रकट याना दिल ।

उक्त बुद्धगुण स्मरण ज्या ज्वीवं भिक्षुअभ्योसं धर्म देशना यासे बुद्धया नैषकम्य बलया व्याख्या याना धया बिज्यात छे बुं तोता बनेगु यात जक नैषकम्य धानु मखु । त्याग चेतना बा भौतिक पदार्थे चाकुइ भुजि भुने थें प्यपुना मच्चनेगु अर्थे नैषकम्य शब्द छ्यला तःगु खः ।

नालाय् बौद्ध गोष्ठी

धर्म कीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया गाँगमे बौद्धधर्म प्रचार यायेगु उहेश्य कथं चैत्र २-३ गते नालाया भगवती त्वाले व करुणामय याथाय् बौद्ध गोष्ठीया बुद्ध पूजा कार्यक्रम भव्यरूपं सम्पन्न जुल । उक्त गोष्ठीया कार्यक्रम सुश्री कमलतारा, सुश्री निलशोभा व सुश्री सरमिला विनिगु स्वागत गानं शुरु जुल ।

अनं ल्यू धम्मवती अनगारिकां मनूतेत भिन्गु शिक्षाया नाप नापं सत्संगत नं भिनेमाः । मन्मिविनिगु सत्संगतं मनूतयगु जीवन तले लाइमखु धयागु खैं थ्वीका बीया लागी जिर्पि थन नालाय् वया च्वनागु खः धया विज्यात ।

धर्मया खं न्हुथना धया विज्यात गुर्लि गुर्लि मनूतसे धर्म धयागु छकःजक याःसा गा: धाइ । अथे खः सा: वस: न छजु जक हाकुसे च्वंक पुना च्वंसां ज्वू । धर्म धयागु छक जक यानां मगा: । वस: हाकुइ बले साबु थाला हिंवा च्वचुके मा: थें इले छिले धर्मयाना भने चंगु दिति

नं यच्चुका छोयमाः । धर्म (कर्तव्य) मंत धाय्व मनूनं पशु ज्वी ।

श्री बरवेश मानन्धरं करुणामय धयास्त सु ?झीपि नं करुणामय ज्वी न्हासा न्हाबले करुणाचित्त दुर्पि ज्वी फयकेमाः । चाहे मिसा ज्वीमा चाहे मिजं ज्वीमा करुणा दुम्ह करुणामय ज्वीकु । थौं जिमित नालाय् च्वंपिसं करुणा तथा गुहाली याना करुणामय जुया दिल धका धयादिल ।

सुश्री तिमिला रंजितकारं देश भिकेत छ्येच्वंम्ह मिसा भिनेमा । माँ भिसा तिनि संतान भिनी । मितात कर्तव्य परायण जुइमाः । म्वाःमडुगु खंलहाय्गु बानी तोता थयःगु ज्या बालाक याना यंके लयेकेमाः धयादिल

७० दैं मयाये धुंकुहु श्री मती रत्नदेवी मानन्धर व श्री मती हेरादेवी विनिगु बौद्धगीतं सकसितं लय् ताय्का दिल ।

स्थानीय इन्द्र गुरुजुं नाला करुणामयया इतिहास बालाक कना विज्यात ।

सभापति आसनं नवाना भिक्षु अभ्योषं धया बिज्यात धर्म कीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया परिवार थन नालाय् वया चंगु बौद्ध तयेगु संख्या बढे यायेत मखु । छी सकले मनू धाय्का जीवन हनेत बौद्ध सिक्षा नं माः धायेत जिर्पि थन वया च्वनागु खः । परस्पर सहयोग व एकता दयेकेत खः । न कि छिपि हिन्दु जिर्पि बौद्ध धका थी थी दयेकेत । परस्पर मिलेच्वले जुया च्वनेत सकसितं थःथगु कर्तव्य पालन यायेमाः । थःथगु गलित थ्वीका काय्माः । थव हे बौद्ध शिक्षा खः ।

सच्छ यथाक येलनिसे थोर्पि पाहुना तयेत च्वनेगु व नयेगु प्रवन्ध याना दीहु नाला गौविन्द थाहुया प्रति धर्म कीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी कृतज्ज जू धयागु व विन्दु थंक धार्मिक कार्य फःः धायेक जूरुसि नालाका जनता नं साख लच्ताः ध्वागु समाचार दु ।

सामरी भाऊज्याङ्गमा बौद्ध सन्देश

त्रिशूली सुगतपुर विहारको आयोजनामा गत फागुण सर्कने ।

पूर्णिमाको दिनमा सामरी भाऊज्याङ्गमा बौद्ध शिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न भयो । भिक्षु मेधांकरबाट बुद्धपूजा गराय पछि भिक्षु सुबोधानन्द महास्थबीरले भन्नु भयो संसारमा बुद्ध उत्पन्न हुनु, सद्धर्म अवण गर्न पाउनु र (शुद्ध) मानिस भएर जन्म लिनु अति दुर्लभ छ । मनुष्य जीवनमा त्यागको महत्व धेरै छ । त्याग चेतना विना सुखमय जीवन हुन

थी धर्मरत्न शाक्यले बौद्धहरू नेपाल अधिराज्यमा यत्रतत्र फैलिए तापनि बौद्ध शिक्षाको अभावमा हामी बौद्ध हाँ भन्ने सम्म पनि बिसंतु थालेको सारे दुःखको कुरा हो भन्नु हुँदै बौद्ध धर्म कर्तव्य प्रधान धर्म हो भन्नु भयो । स्थानीय जनता नौलो बौद्ध शिक्षा सुन्न पाउँदा सारे प्रभावित भएको समाचार छ ।

प्राहक महानुभावपिंत

विशेष सूचना

आनन्द भूमिया न्हापांयागु अंकनिसे प्राहकजुया दीपिनिगु ग्राहक ल्हाप थ्वहे छिनिगूगु अंकनिसे दच्छया ल्हाप फुत । हानं मेगु दंयात नं प्राहक ल्हाप इले हे “आनन्द भूमि” कार्यालये छद्या ह्या दीसा, छिकिपिनिगु सेवा मदिक्क यानावं यंका च्वने फइ ।

छिकिपिनिगु ग्राहक ल्हाप दाँ हुलाक छवयाहय राँद्धिला क्वे च्वया तयापि जिमि प्रचारकर्पित बुझेयाना बियादिसं ।

१. ललितपुर

— श्री हेराकाजी सुइका, नागबहाल

२. खडप

— श्री सम्प्रकरत्न बज्जाचार्य व श्री संघरत्न शाक्य

३. बलभु

— श्री धनकृष्ण बैद्य

४. बनेपा

— श्री हरिभक्त नक्मि

५. धौलिय (धुलिखेल)

— श्री भिक्षु धम्मानन्द

६. त्रिशूली

— श्री सुरेन्द्र शाक्य

७. भिस्फेदी

— श्री गोविन्दनारायण, हलुबाइ पसल

८. पोखरा

— श्री धर्मशीला अनागारिका

९. पाल्पा तान्त्रेन

— श्री भिक्षु शाक्यानन्द महास्थबीर

१०. बुटवल

— श्री भिक्षु चुन्द स्थविर

११. चैनपुर

— श्री चन्द्रज्योति शाक्य,

१२. कालिम्पोङ्ग

— श्री रत्नप्रसाद उपासक,

१३. सिधुलिबजार

— श्री सीताराम प्रधान,

१४. काठमाडौं

— श्री धर्मकीर्ति विहार

व्यवस्थापक

आनन्द भूमि कार्यालय

(आनन्दकुटी स्वयम्भु, काठमाडौं)